

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Regiony

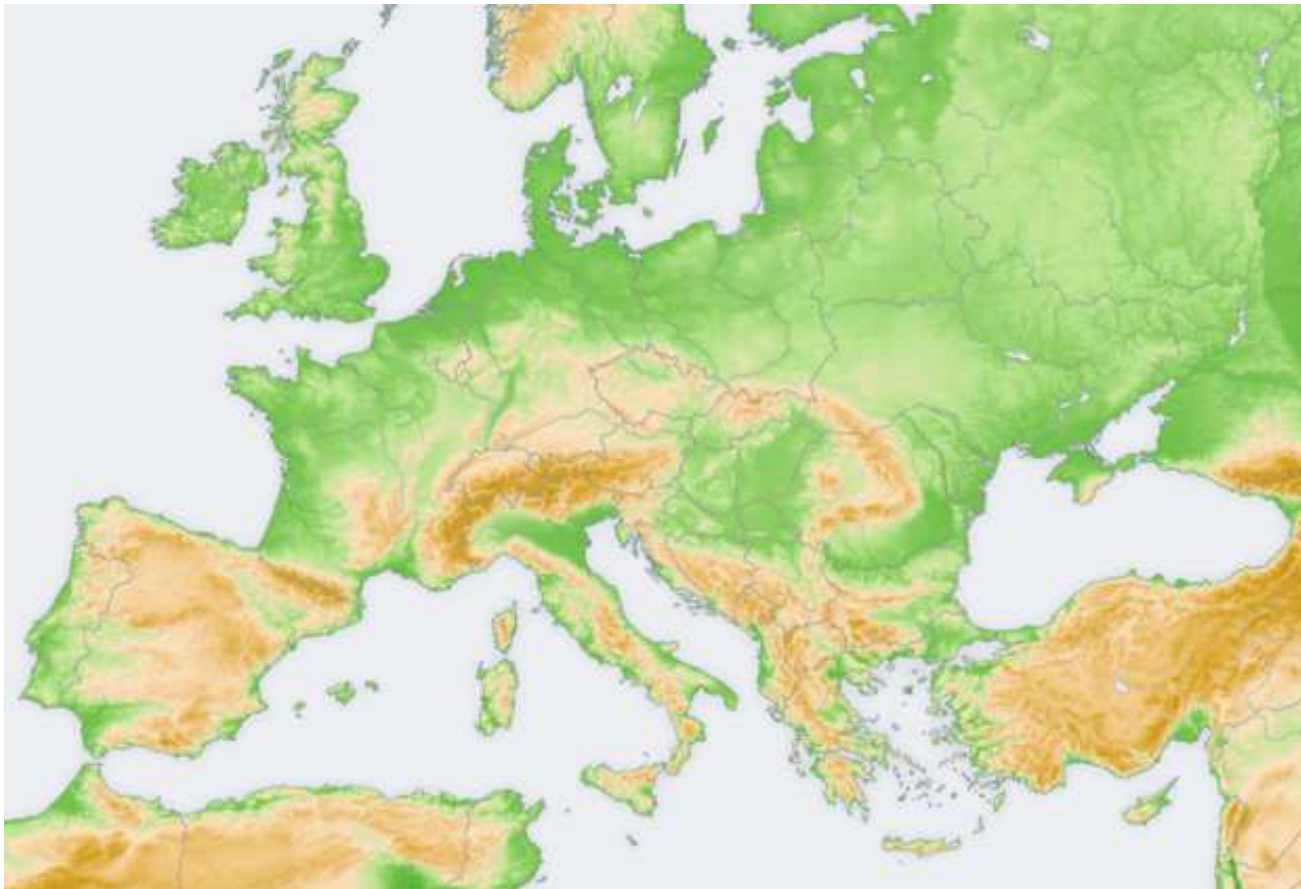
Jihovýchodní Evropa:
přírodní podmínky

Tato prezentace byla vytvořena v rámci projektu CZ.1.07/1.1.04/03.0045

JV Evropa

Poloha: **Balkánský poloostrov**

Prostudujte si odkaz: <http://mapyourinfo.com/wiki/cs.wikipedia.org/Balk%C3%A1n/>

Které pojmy se vám vybaví při vyslovení názvu

Balkánský poloostrov?

Co víte o přírodě, obyvatelstvu, státech, historii této oblasti?

Které státy jste navštívili?

Čím vás zaujaly?

Mapy:

<http://www.britannica.com/EBchecked/media/62181/>

JV Evropa: poloha

Které státy
řadíme
mezi státy
JV Evropy?

Pojmenujte
jejich
hlavní
města.

JV Evropa: poloha

Slovensko
Chorvatsko
Bosna a Hercegovina
Srbsko
Černá Hora
Kosovo
Makedonie
Albánie
Rumunsko
Bulharsko

JV Evropa: reliéf

Které znáte hlavní horské celky
a nížiny?
Kterým vrásněním oblast vznikla?
Najděte na mapě:

Alpy

Karpaty

Balkán

Dinárské hory

Panonské pánve

Valašskou nížinu

Do kterých moří je oblast
odvodňována?

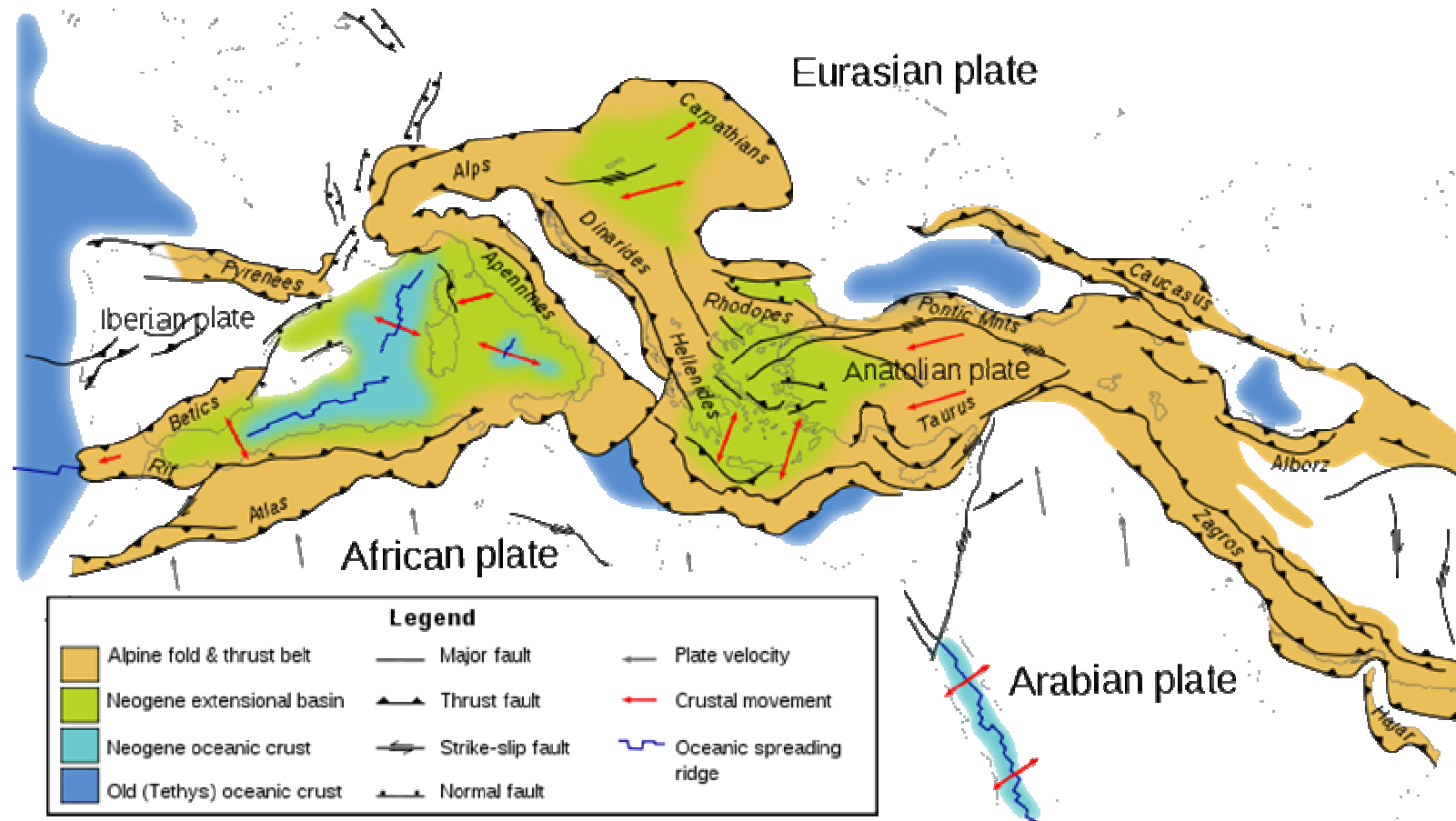
Ukažte povodí Dunaje

Geologický a geomorfologický vývoj

Popište následující obrázek.

Které části j a JV Evropy vznikly alpínským vrásněním?

Geologický a geomorfologický vývoj

1) Alpínsko-himal.
vrásnění

a) větev dinársko–řecká
(dinaridy a helenidy)
sune se k JZ

b) větev balkánská
(balkanidy)
sune se k SV

odděleny Vardarskou
jizvou

2) Trácko-makedonský
masív
nejstarší
mezi Vardarskou jizvou
a balkanidy

Reliéf

- 1)Dinárská
horská soustava
(dinaridy)
- 2)Albánsko-řecká
soustava
(helenidy)
- 3)Trácko-makedonská
soustava
- 4)Stara planina
(balkanidy)

Dinárská horská soustava

DINARIDY

Pokračování Alp

Od Julských Alp po jv. úpatí Severoalbánských Alp

Hlavní horská pásma: **Snežnik, Dinara, Velebit, Mala a Velika Kapela,**

Durmitor: Bobotov kuk 2523 m,

Severoalbánské Alpy (Prokletije):

Jezerski vrh/Maja e Jezercës 2694 m

Mořem zatopená část horské soustavy: pobřeží dalmatského typu

(ostrovy **Krk, Cres, Brač, Hvar, Korčula, Mljet**)

Dinárský kras: polje, škrapy - Velebit, závrtty, jeskyně,

propasti – Postojnska jama v Krasu)

Kaňony: **Tara, Neretva** (přítok Diva Grabovica)

Pleistocenní zalednění: **Durmitor, Prokletije** (Plavski ledovec)

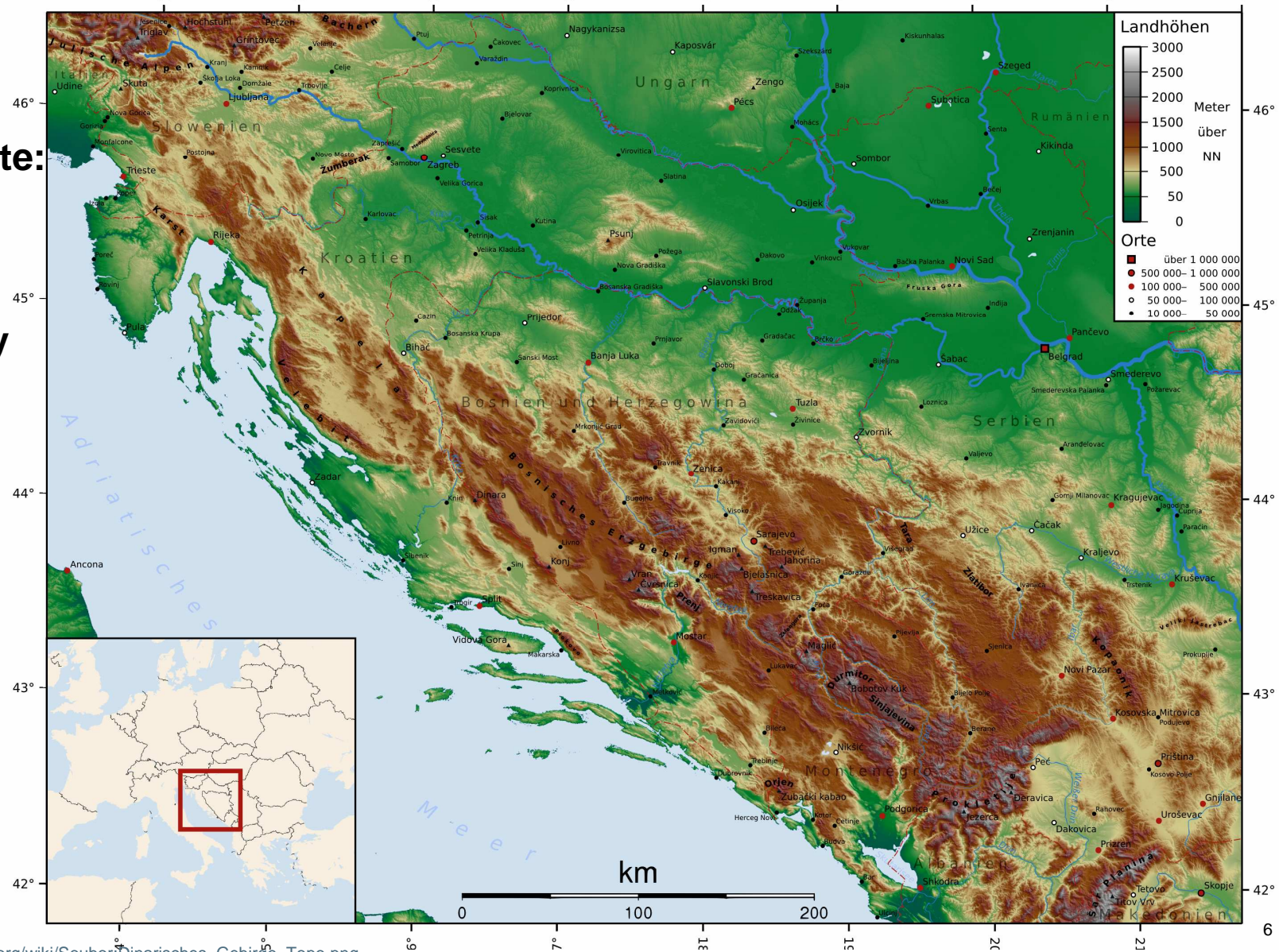
Dinárská horská soustava

Lokalizujte:

a) pohoří

b) ostrovy

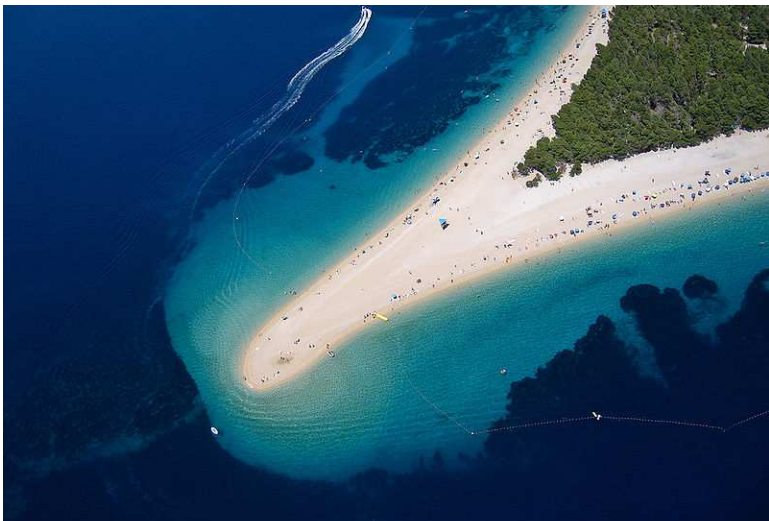
c) řeky

Dalmatské ostrovy

8

7

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hvar_la_bella.jpg
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bol_na_Bracu_-_Zlatni_rat.jpg

**Které Dalmatské ostrovy znáte?
Jak vznikly?**

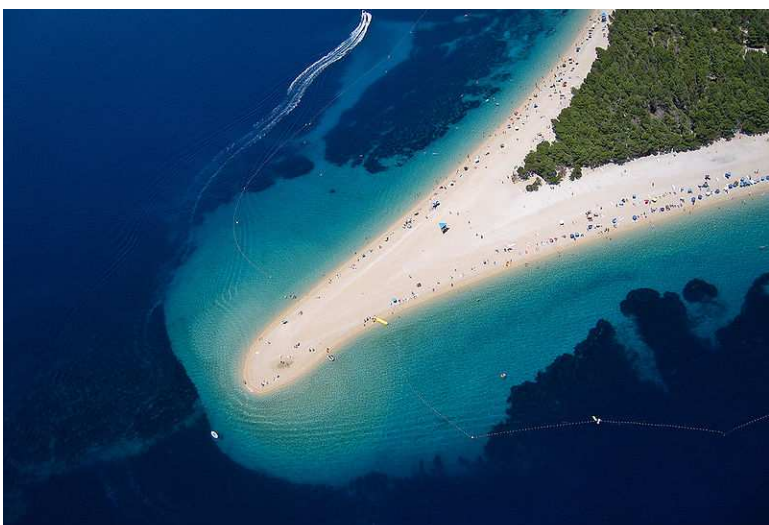
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Southern_Croatian_Adriatic-SG.png

9

Dalmatské ostrovy

8

7

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hvar_la_bella.jpg
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bol_na_Bracu_-_Zlatni_rat.jpg

Které Dalmatské ostrovy znáte?

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Southern_Croatian_Adriatic-SG.png

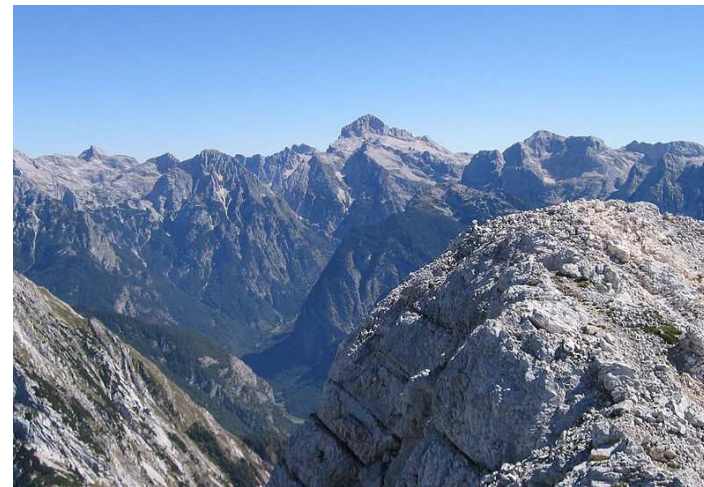
9

Reliéf

Lokalizujte: Julské Alpy, Triglav, Durmitor, kaňon Tary
Na území kterých států se nacházejí?

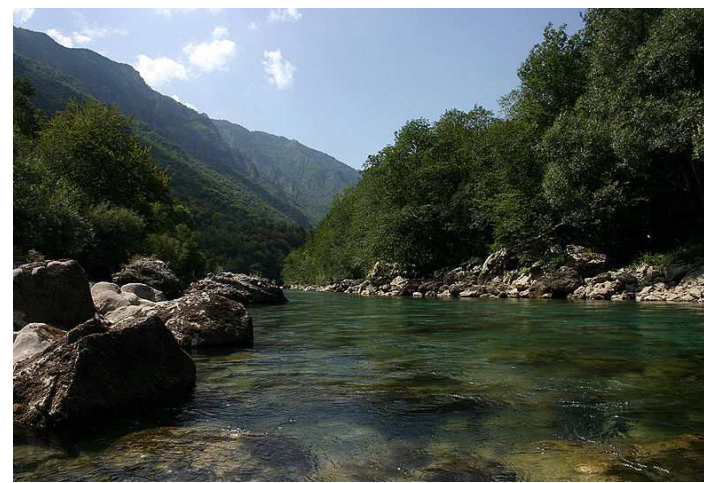
11

10

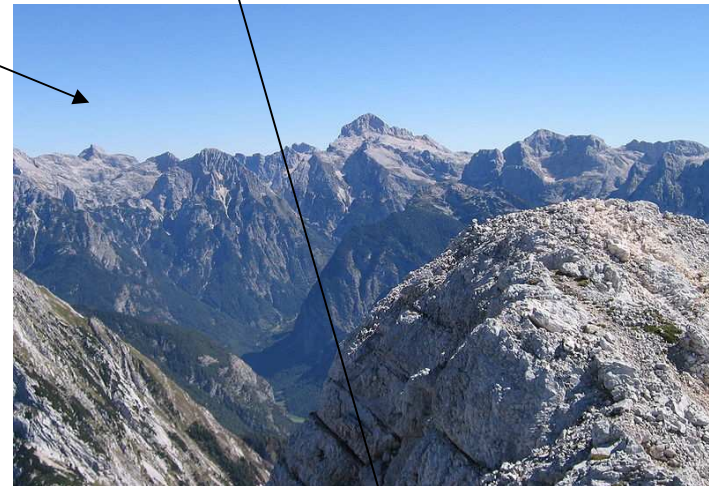
12

13

Reliéf

Lokalizujte: Julské Alpy, Triglav, Durmitor, kaňon Tary

Dinárská soustava: Velebit

Dinárská soustava: Velebit

Podle obrázků popište krasové jevy:

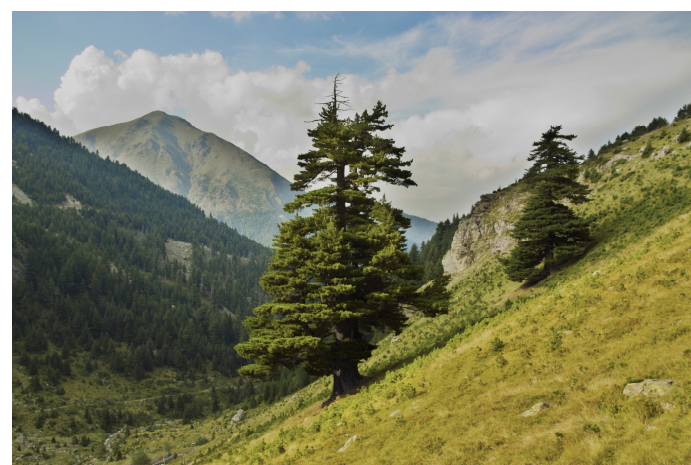

Dinárská soustava: Prokletije

Dinárská soustava: Prokletije

Na území kterých států se rozkládá tento horský celek?

Dinárská soustava: Prokletije

Na území kterých států se rozkládá tento horský celek?

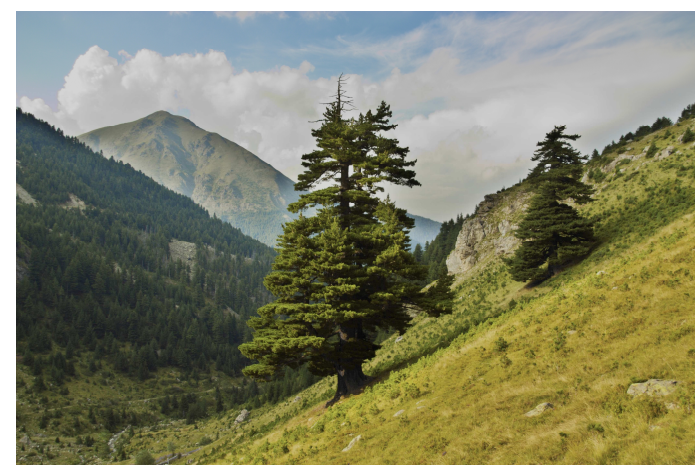
Dolina Ropojana, Černá Hora

Maja Jezerce, Albánie

Albánie

Kosovo

Albánsko-řecká soustava

HELENIDY

Od jv. úpatí Severoalbánských Alp na Peloponés

Šar planina, Korab, Pindos, Olympos

Tektonické pánve jezer **Ohridského, Prespanského**

Zatopením horských hřbetů vznikly Řecké ostrovy

19

Ohridské jezero

20

18 <http://cs.wikipedia.org/wiki/Helenidy>

<http://mapyourinfo.com/wiki/cs.wikipedia.org/alb%C3%A1nsko+%C5%99eck%C3%A1+soustava/?s=1/>

Foto: IS

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ohrid_and_Prespa_lakes_topographic_map.svg?uselang=cs

Trácko-makedonská soustava

Starý horninový základ mezi větvemi dinársko-řeckou a balkánskou
Rila (Musala), Pirin (Vihren), Rodopy, Dolnotrácká nížina

Ledovcová jezera: Rila, Pirin

Kotliny: **Kosovo polje**

Pohoří Rila: jakého původu jsou jezera na obrázku?

21

Soustava Stare planiny

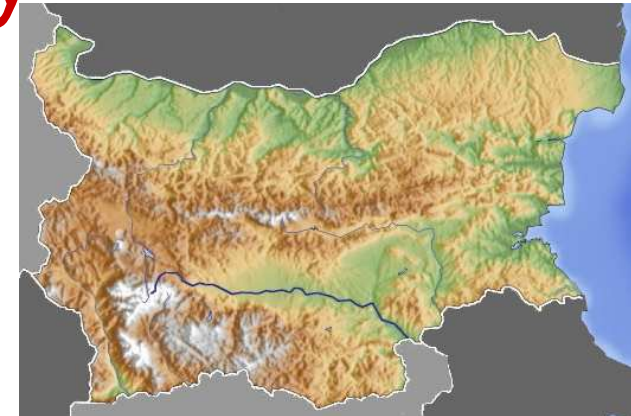
Navazuje na Karpaty

Stara planina (Balkán): Botev, údolí Iskaru

Kotliny: Kazanlacká

Vitoša

Hornotrácká nížina

23

22

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Kom_stara_planina_pano.jpg

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:BG_topo600x600_3.jpg?uselang=cs

http://cs.wikipedia.org/wiki/Stara_planina

<http://mapyourinfo.com/wiki/cs.wikipedia.org/stara+planina/?s=1/>

Vodstvo

Rozvodí mezi povodím Černého, Jaderského a Egejského moře
(Kosovo polje)

Černé moře: povodí Dunaje: **Sáva (Vrbas, Bosna, Drina)**
Velika Morava
Iskar, Jantra

Jaderské moře: **Neretva, Drin**

Egejské moře: **Marica, Vardar, Struma, Mesta**

Jezera: **Skadarské, Prespanské, Ohridské** (krasová tektonického původu)
ledovcová: pohoří Rila, Pirin, Prokletije

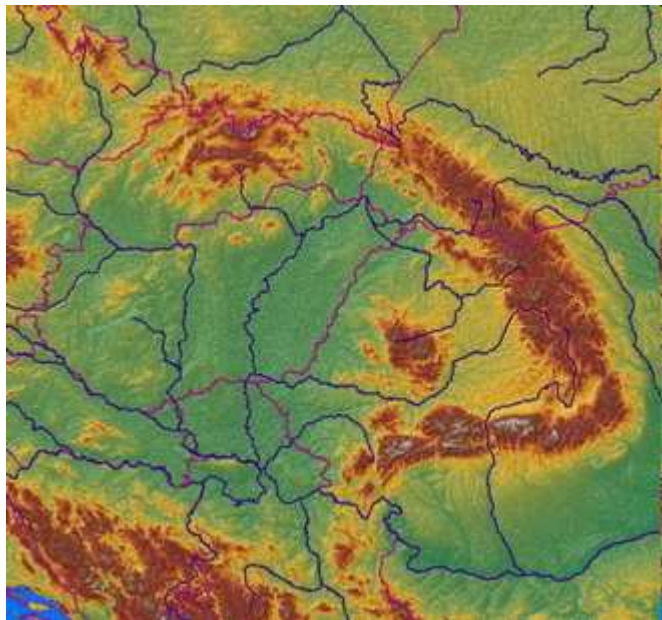
V kterém městě se nachází soutok Dunaje a Sávy?

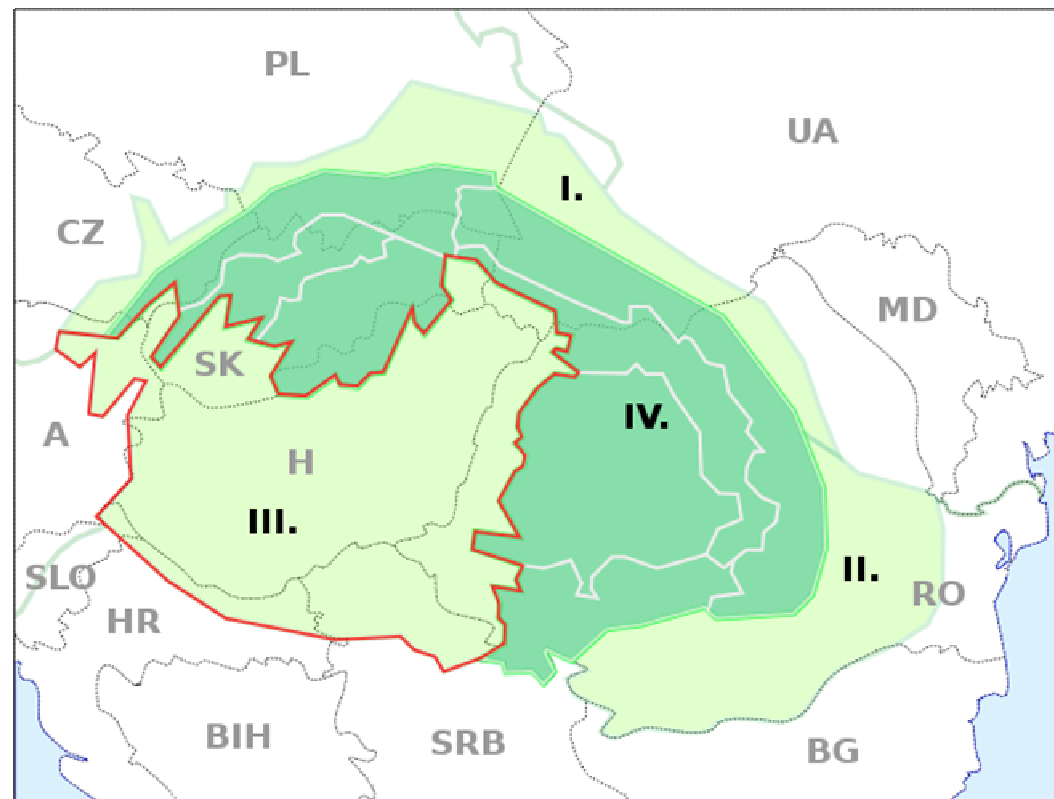
Vodstvo

S pomocí odkazu http://cs.wikipedia.org/wiki/Panonsk%C3%A1_p%C3%A1nev zjisti, do kterých států JV Evropy zasahuje **Panonská pánev** a které vodní toky jí protékají.

Podle slepé mapy http://d-maps.com/carte.php?lib=balkans_map&num_car=13449&lang=en popiš vodstvo JV Evropy.

25

Podnebí

Rozhraní mírného pásu a středomořského subtropického pásu

Mírný pás (kontinentální vlivy – proudění z Panonské pánve)

Středomořský subtropický pás (suchá léta, srážky v zimě – pobřeží, ostrovy)

Nejdeštivější místo Crkvica u Kotoru (1050m n. m.)

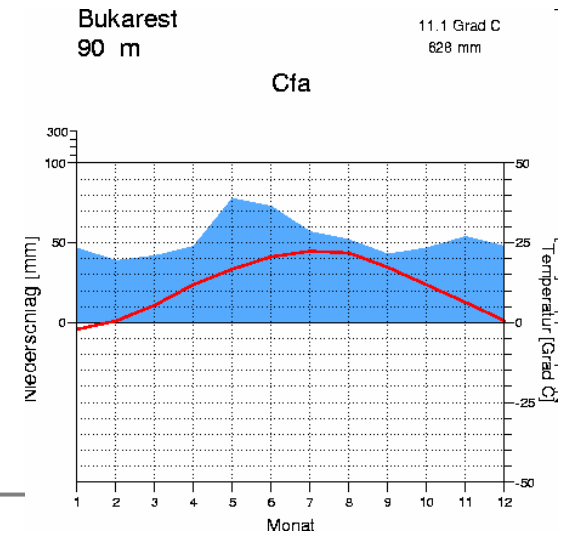
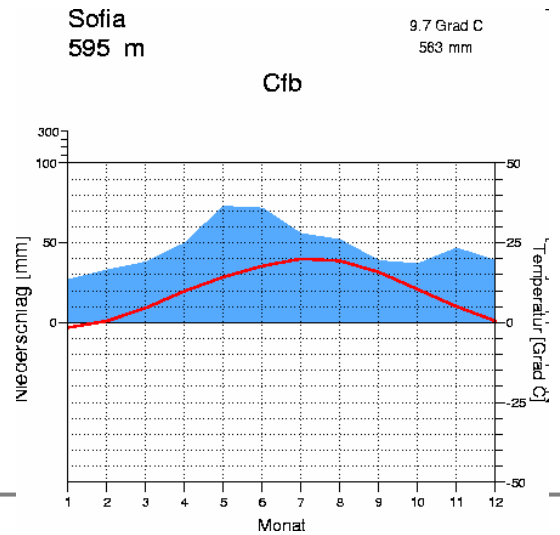
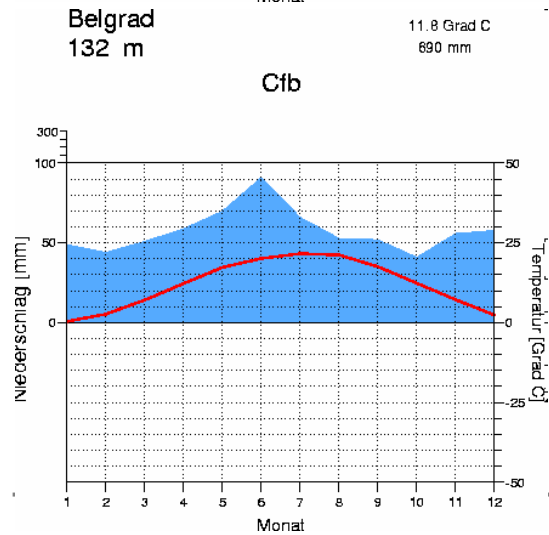
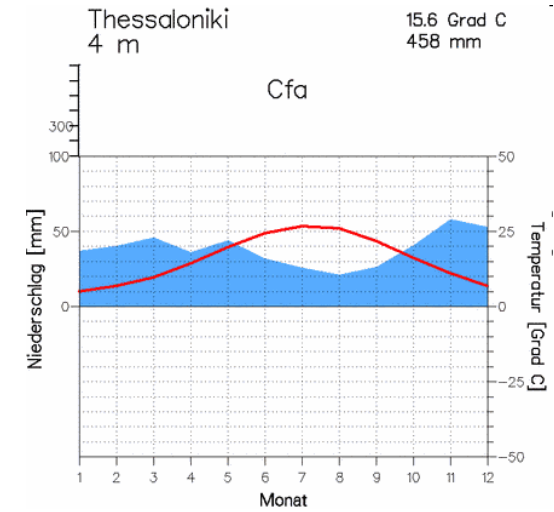
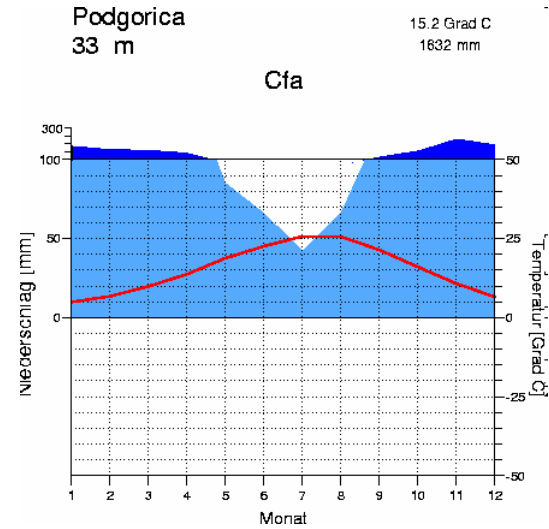
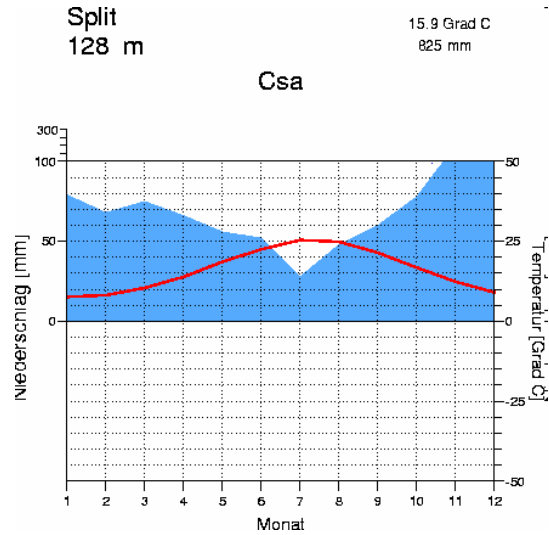
průměrné srážky přes 5 000 mm ročně

Podle odkazu <http://www.klimadiagramme.de/> porovnej klimadiagramy vybraných oblastí

Podnebí

Porovnej klimadiagramy, jaký je roční chod teplot a srážek?

Vegetace

Mírný pás: vegetační stupně **dubových a bukových lesů**

jehličnaté lesy (borovice, smrk)

horní hranice lesa 1800 až 2100m n. m. (snižování – pastviny)

Středomořský subtropický pás: původní dubové lesy káceny

druhotný křovinatý porost **macchie**

šibljak (trnité keře, Dalmácie)

frygano (nízké polokeře,
sušší oblasti Řecka)

Foto: IS

Chráněná území

Uved'te příklady národních parků této oblasti.

Plitvička jezera, Chorvatsko http://cs.wikipedia.org/wiki/Plitvick%C3%A1_jezera

Mljet, Chorvatsko <http://cs.wikipedia.org/wiki/Mljet>

32

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Exposure_5_seconds.jpg?uselang=cs

33

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Mljet_island_01.jpg

Chráněná území

Uved'te příklady národních parků této oblasti.

Durmitor, Černá hora <http://cs.wikipedia.org/wiki/Durmitor>

Pelister, Makedonie http://en.wikipedia.org/wiki/Baba_Mountain,_Macedonia

34

35

Chráněná území

Uveďte příklady národních parků této oblasti.

Theth, Albánie <http://en.wikipedia.org/wiki/Theth>

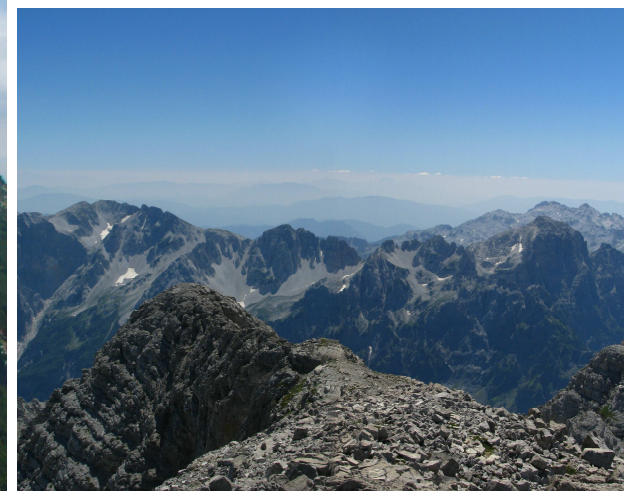

Foto: IS

36

37

38

Po jsme si zapamatovali?

Lokalizujte na mapě balkánský poloostrov. Které státy se na něm nacházejí?

Popište geologický a geomorfologický vývoj a reliéf oblasti.

Která horská pásma jsou součástí Dinárské soustavy?

Které znáte Dalmatské ostrovy?

Popište některé krasové jevy.

Na území kterých států se nachází pohoří Prokletije?

Která horská pásma jsou součástí Albánsko – řecké soustavy?

Lokalizujte jezera Ohridské a Prespanské. Jakým způsobem vznikla?

Popište soustavu Trácko – makedonskou.

Popište soustavu Staré planiny.

Vyjádřete se k odvodňování Balkánského poloostrova.

Popište podnebí a vegetaci oblasti.

Uveďte příklady chráněných oblastí.

Zdroje:

KRÁL, Václav. *Fyzická geografie Evropy*. Praha: Academia, 1999. ISBN 80-200-0684-2.

Obrázky:

1. SAN JOSE. Soubor:Europe topography map.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- 2012, 12. 6. 2008 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Europe_topography_map.png
 2. PCL Map Collection. *University of Texas Libraries* [online]. [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://www.lib.utexas.edu/maps/europe/txu-oclc-247233313-europe_pol_2008.jpg
 3. MANOLIU, Spiridon. File:CarteBalkPhys.jpg. *Wikimedia commons* [online]. 29. 10. 2010 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:CarteBalkPhys.jpg?uselang=cs>
 4. WOULDLOPER. File:Tectonic map Mediterranean EN.svg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 9. 6. 2009 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tectonic_map_Mediterranean_EN.svg?uselang=cs
 5. CAPTAIN BLOOD. Soubor:Balkan topo blank.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 14.4.2006. [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Balkan_topo_blank.jpg
 6. REIMANN, Felix. Soubor:Dinarisches Gebirge Topo.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 19.4.2007. [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Dinarisches_Gebirge_Topo.png
 7. EMICH, Szabolcz. File:Bol na Bracu - Zlatni rat.jpg. *Wikimedia commons* [online]. 15. 7. 2005 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bol_na_Bracu_-_Zlatni_rat.jpg
 8. SERRALTA, Ana Jimenez. File:Hvar la bella.jpg. *Wikimedia commons* [online]. 8. 12. 2009 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hvar_la_bella.jpg
 9. Department of Peacekeeping Operations Cartographic Section. File:Southern Croatian Adriatic-SG.png. *Wikimedia commons* [online]. 8. 7. 2008 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Southern_Croatian_Adriatic-SG.png
 10. JAKOBZ. File:Triglav B G.jpg. *Wikimedia commons* [online]. 9. 9. 2006 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Triglav_B_G.jpg?uselang=cs
 11. GABLER, Michael. File:Julian Alps with Prisojnik and Razor.jpg. *Wikimedia commons* [online]. 29. 5. 2009 [cit. 2012-05-30]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Julian_Alps_with_Prisojnik_and_Razor.jpg?uselang=cs
 12. TYLER, Michael. File:Durmitor national park montenegro.jpg. *Wikimedia commons* [online]. 26. 9. 2007 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Durmitor_national_park_montenegro.jpg?uselang=cs
 13. BLOSSOM, Pear. File:Montenegró 215-ps.jpg. *Wikimedia commons* [online]. 25. 8. 2008 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Montenegr%C3%B3_215-ps.jpg?uselang=cs
 14. Fotogalerie: PETR Ivo. *Klub Alpin Trek* [online]. 1999 - 2005 [cit. 2012-02-06] (se svolením autora)
Dostupné z: <http://www.alpintrek.info/artfoto.php?com=df&ig=112&io=10545>
 15. ROOTMAKER. File:Karstformationen Nationalpark-Nord-Velebit.JPG. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 8.6.2006 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Karstformationen_Nationalpark-Nord-Velebit.JPG
 - 16., 17., 20., 21. FOTO IS: Ivan Šťastný (se svolením autora)
 18. Future Perfect at Sunrise. File:Ohrid and Prespa lakes topographic map.svg. *Wikimedia commons* [online]. 13. 9. 2009 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ohrid_and_Prespa_lakes_topographic_map.svg?uselang=cs
 19. GANEV, Anthony. File:Rila 7 lakes circus panorama edit2.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 10.2.2008 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Rila_7_lakes_circus_panorama_edit2.jpg
 22. VASILEV, Deyan. File:Kom stara planina pano.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 25.3.2008 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Kom_stara_planina_pano.jpg
-

Zdroje:

23. VAN TULPE, Rosario. File:BG topo600x600 3.jpg. *Wikimedia commons* [online]. 13. 10. 2007 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:BG_topo600x600_3.jpg?uselang=cs
24. LOŠMI. File:The confluence of the Sava into the Danube at Belgrade.jpg. *Wikimedia commons* [online]. 14. 6. 2009 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_confluence_of_the_Sava_into_the_Danube_at_Belgrade.jpg?uselang=cs
25. IBARKA. File:Carpathians dem.jpg. *Wikimedia commons* [online]. 12. 2. 2008 [cit. 2012-02-08]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Carpathians_dem.jpg?uselang=cs
26. PM/P. Soubor:Pannonian Basin.svg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 2001-, 13. 9. 2009 [cit. 2012-02-08]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pannonian_Basin.svg
27. FOTO IS: Ivan Šťastný (se svolením autora)
28. MILOŠEVIČ, Petar. File:Šumdajja sunflower fields.JPG. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 10. 7. 2010 [cit. 2012-02-08]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/File:%C5%A0umdajja_sunflower_fields.JPG
29. *Klimadiagramme weltweit* [online]. 14.9.2011 [cit. 2012-02-08]. Dostupné z: <http://www.klimadiagramme.de/>
- 30., 31., 35. FOTO IS: Ivan Šťastný (se svolením autora)
32. ROMANCEOR. File: Exposure 5 seconds.jpg. *Wikimedia commons* [online]. 7. 8. 2007 [cit. 2012-02-08]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Exposure_5_seconds.jpg?uselang=cs
33. HRDINA, Karel. Soubor:Mljet island 01.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 10. 1. 2012 [cit. 2012-02-08]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Mljet_island_01.jpg
34. SMITH2, Goran. File:Bobotov Kuk.jpg. *Wikimedia commons* [online]. 22. 8. 2008 [cit. 2012-02-08]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bobotov_Kuk.jpg?uselang=cs
- 36., 37., 38. FOTO IS: Ivan Šťastný (se svolením autora)
-